

Διαδικασία καθορισμού της πρόσβασης επιστημόνων στα αρχεία του Π.Δ.Μ. για διενέργεια επιστημονικής ή στατιστικής έρευνας

ΟΔΗΓΙΕΣ: Το υπόψη κείμενο πρέπει να:

A. Είναι διαθέσιμο στους Επικεφαλής των Διευθύνσεων, Αυτοτελών Τμημάτων και Σχολών

B. Είναι διαθέσιμο στη ΜΟΔΙΠ

Γ. Διατηρείται στο Γραφείο του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων

Δ. Είναι διαθέσιμο σε οποιοδήποτε άλλο Τμήμα κριθεί απαραίτητο από την Υπηρεσία

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας Διαδικασίας είναι ο καθορισμός της πρόσβασης επιστημόνων στα αρχεία του Π.Δ.Μ. για διενέργεια επιστημονικής ή στατιστικής έρευνας.

Εξαιρέσεις - Πεδίο εφαρμογής

Το αντικείμενο αυτού του εγγράφου περιλαμβάνει την Διαδικασία που ακολουθεί το Π.Δ.Μ. για τον καθορισμό της πρόσβασης επιστημόνων στα αρχεία του Π.Δ.Μ. για διενέργεια επιστημονικής ή στατιστικής έρευνας.

Αυτή η Διαδικασία απευθύνεται στον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων του Π.Δ.Μ. καθώς και στα Τμήματα και Υπηρεσίες που δέχονται αιτήματα για διενέργεια επιστημονικής ή στατιστικής έρευνας.

Διαδικασία

Η διενέργεια επιστημονικής ή στατιστικής έρευνας με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (δπχ) συνιστά κατ' αρχήν ένα νόμιμο σκοπό επεξεργασίας. Είναι κοινώς αποδεκτό ότι κατά την επεξεργασία δπχ, παράγεται εξ ορισμού κίνδυνος για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων. Για το λόγο αυτό, ο κάθε φορά υπεύθυνος επεξεργασίας, πρέπει να τηρεί αφενός τη σχετική νομοθεσία αφετέρου να λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα προστασίας κατά την χορήγηση δεδομένων για επιστημονική έρευνα σε τρίτους.

Τη δεδομένη στιγμή είναι εν ισχύ τόσο οι διατάξεις του Γ.Κ.Π.Δ. 679/2016/ΕΕ όσο και ο εθνικός νόμος 4624/2019.

A) Τα άρθρα του Γ.Κ.Π.Δ. που σχετίζονται ή θέτουν κανόνες επεξεργασίας αναφορικά με την επιστημονική έρευνα είναι τα εξής:

Άρθρα Αιτιολογικής Έκθεσης: 33, 50, 52, 53, 62, 65, 113, 156, 157, 159, 160, 161, 162

Άρθρα Κανονισμού: αρ.5 παρ.1 β', αρ.9 παρ.2 ι', αρ.14 παρ.5 β', αρ.21 παρ.6, αρ.89,

B) Τα άρθρα του ν.4624/2019 που σχετίζονται ή θέτουν κανόνες επεξεργασίας αναφορικά με την επιστημονική έρευνα είναι τα εξής: Αρ.30

Καθότι τόσο ο Γ.Κ.Π.Δ. όσο και ο ν.4624/2019 είναι πρόσφατα νομοθετήματα, μέχρι σήμερα δεν έχουν καθοριστεί αποδεκτά πρότυπα επεξεργασίας για την επιστημονική έρευνα, ενώ δεν υπάρχει και σχετική νομολογία. Επιπλέον, δυστυχώς το αρ.30 του ν.4624/2019, δε θέτει σαφείς κανόνες για την επεξεργασία στο πλαίσιο έρευνας, ενώ ασχολείται αποσπασματικά με την επεξεργασία δεδομένων ειδικών κατηγοριών και όχι γενικά δεδομένων.

Δεδομένων των ανωτέρω, πρέπει κατά τη συγκεκριμένη επεξεργασία να ληφθούν άκρα μέτρα επιμέλειας τόσο από την πλευρά του υπευθύνου επεξεργασίας, ήτοι του Π.Δ.Μ. πρέπει να εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

1. Να προσδιορισθεί ειδικότερα και εγγράφως ο σκοπός επεξεργασίας, δηλαδή να αναλυθεί περαιτέρω το θέμα της υπό διενέργεια επιστημονικής ή στατιστικής έρευνας.
2. Να προσδιοριστεί με συγκεκριμένο τρόπο, εγγράφως και εκ των προτέρων ο αριθμός του δείγματος, επί του οποίου θα γίνει η έρευνα.
3. Να προσδιοριστεί με συγκεκριμένο τρόπο, εγγράφως και εκ των προτέρων πως θα γίνει η επεξεργασία των τυχόν χορηγηθέντων δπχ και να αναφερθεί η επιστημονική μέθοδος/πρωτόκολλο.
4. Να διευκρινισθούν οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητες για την έρευνα και να δικαιολογηθεί κάθε κατηγορία δπχ ξεχωριστά σε σχέση με το σκοπό.
5. Να διευκρινισθούν τα ΠΣ εκ των οποίων πρόκειται να χορηγηθούν δπχ και των κατηγοριών των αιτούμενων δπχ από κάθε ΠΣ.
6. Να ληφθεί έγγραφη υπεύθυνη δήλωση (με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής της) από τον αιτούντα αναφορικά με:
 - α) τα πρόσωπα των συμμετεχόντων-διενεργούντων την έρευνα,
 - β) σε σχέση με το σκοπό επεξεργασίας (ότι θα επεξεργαστούν τα δπχ αποκλειστικά στο πλαίσιο του συγκεκριμένου σκοπού)
 - γ) τον τρόπο που θα διενεργήσει την επεξεργασία
 - δ) ότι αναγνωρίζει ότι καθίσταται υπεύθυνος επεξεργασίας των δπχ που θα της χορηγηθούν
 - ε) ότι δε θα προβεί σε καμία περαιτέρω επεξεργασία, όπως πχ προσπάθεια ταυτοποίησης των υποκειμένων (πχ με τη συσχέτισή τους με άλλα δεδομένα)

Στη συνέχεια και κατόπιν αξιολόγησης των ανωτέρω, η αρμόδια Διεύθυνση, πρέπει να λάβει σχετική απόφαση προκειμένου να επιτρέψει την εξαγωγή συγκεκριμένων δπχ από τα αρχεία της και να χορηγήσει άδεια στον αιτούντα να επεξεργαστεί συγκεκριμένες κατηγορίες δπχ για τον συγκεκριμένο σκοπό (όπως αυτός πρέπει κατά τα ανωτέρω να εξειδικευθεί περαιτέρω).

Κατόπιν εκπλήρωσης και ελέγχου των ανωτέρω προϋποθέσεων, συστήνονται σε κάθε περίπτωση τα εξής:

1. Επουδενί δε θα πρέπει να παρασχεθεί απευθείας πρόσβαση σε οποιοδήποτε ΠΣ, βάση δεδομένων ή εν γένει αρχείο του Π.Δ.Μ.
2. Επουδενί δε θα πρέπει να λάβει χώρα πλήρης εξαγωγή στοιχείων οποιουδήποτε ΠΣ, βάσης δεδομένων ή εν γένει αρχείου του Π.Δ.Μ.
3. Τα δπχ (τα οποία θα προσδιοριστούν κατά τα ανωτέρω βάσει της αρχής της ελαχιστοποίησης) που θα χορηγηθούν στον αιτούντα θα πρέπει να χορηγηθούν σε αυτήν εξ αρχής ανωνυμοποιημένα με ευθύνη της Υπηρεσίας. Επίσης θα πρέπει να ανωνυμοποιηθούν τυχόν άλλα υπάρχοντα δπχ (δεδομένα υγείας ή άλλα), τα οποία λόγω της εξαιρετικότητάς τους θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε ταυτοποίηση των υποκειμένων.
4. Η χρήση ψευδωνυμοποίησης εκ μέρους του Π.Δ.Μ. κρίνεται ότι θα την επιβαρύνει υπέρμετρα. Συνεπώς, κρίνεται πιο λειτουργική η επιλογή της ανωνυμοποίησης των προπεριγραφέντων δπχ.
5. Επισημαίνεται σε κάθε περίπτωση ότι τα τυχόν δεδομένα που θα χορηγηθούν παρότι θα έχουν υποστεί μια διαδικασία εν μέρει ανωνυμοποίησης, θα παραμένουν δπχ.

Η διαδικασία καθορισμού της πρόσβασης επιστημόνων στα αρχεία του Π.Δ.Μ. για διενέργεια επιστημονικής ή στατιστικής έρευνας περιλαμβάνει επίσης την ενσωμάτωση και εφαρμογή των εξής διαδικασιών (όπως αυτές έχουν αναλυθεί στο υπόψη παραδοτέο):

1. **Διαδικασία ένταξης του Υ.Π.Δ. στη διαδικασία λήψης απόφασης**

2. Διαδικασία για τη συλλογή και χρήση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.
3. Διαδικασία για την διαγραφή των δεδομένων
4. Διαδικασία για τις δευτερεύουσες χρήσεις προσωπικών δεδομένων
5. Διαδικασία καθορισμού του τρόπου με το οποίο οι δράσεις σχεδιάζονται από την αρχή και εξ' ορισμού με έμφαση στην προστασία των δεδομένων.